

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati na uredništvo — naročnino, reklamacije in vse administrativne stvari pa na upravništvo v Ljubljani, Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ul. 6/I. Vse pošiljke je pošiljati franko. Reklamacije so proste poštnine. Rokopisov ne vračamo. Telefon uredn. 312.

UČITELJSKI TOVARIŠ

Stanovsko političko glasilo UJU. - Poverjeništvu Ljubljana

Izhaja vsak četrtek. Naročnina znaša za neorganizirane 60 Din, za inozem. 80 Din. Posamezna štev. 1:50 Din. Članstvo „Pov. UJU — Ljubljana“ ima s članarino že plačano naročnino za list. Za oglase in reklamne notice vseh vrst je plačati po Din 2:50 od petih vrst. Inzeratni davek posebej. Pošt. ček. ur. 11.197.

Ideja je — padla.

Izšla je druga številka »Edinstva«. Pričakovali smo, da bomo na uvodnem mestu čitali članek, ki bo poln navdušenja zagovarjal neobhodno potrebo, da se vnese v naše stanovske smerne ideje — oziroma besede, **ker pozitivna ideja je že v njih** — »narodnega in državnega edinstva«.

Pričakovali smo argumentov, ki nas bodo nepobitno prepričali in kjer se bo pobijalo naše stališče ter iznesli stvarni in nepobitni dokazi za pravilnost nasprotnega stališča in neobhodno potrebo ugoditve nasprotnemu stališču.

Pa zaman smo iskali od prve do zadnje strani, od prve do zadnje črke — same, celo zelo nizke osebnosti, s katerimi se hoče zopet pridobiti večino učiteljstva, niti ne za staro strujo, temveč le za osebna maščevanja. Ideja je torej padla...

Pa še neke je ideja padla! Padla in propadla je ideja »narodnega in državnega edinstva« pri okrajnih učiteljskih društvih. Ne pozitivna ideja! Marveč ona ideja, ki je bila vržena med učiteljstvo kot preporno jabolko, kot jabolko za razdvojitve učiteljskih vrst. Tudi ta ideja je padla!

Živi pa v učiteljstvu trdna zavest ter globoka, pozitivna, prava in zdrava ideja »narodnega in državnega edinstva«, temelječa in udelejujoča se v **stanovskem edinstvu**.

To je dokazalo učiteljstvo ravno kar na zborovanjih sreskih učiteljskih društev. Ni se dalo zbežati in omajati, v trdni veri, da nihče ne dvomi, da bi z novimi smernicami krenil od pozitivne baze »narodnega in državnega edinstva«, ki je globoko zasidrano v srcih in pozitivnem delu slovenskega učiteljstva ter v smeri istega, nad čemer ne pusti učiteljstvo dvomiti. Učiteljstvo je odklonilo igravanje te ideje...

Vstala pa je mogočna ideja **stanovskega edinstva**, mogočna baza lepše naše stanovske bodočnosti, nje neobhodna potreba, najpozitivnejša predstavitev čiste in neizigranega »narodnega in državnega edinstva«. Temelj istega in edina mogoča pot do istega!

Ideja **stanovskega edinstva**, stanovske solidarnosti in sloge vstaja. Rodila jo je potreba in težki časi, ki prihajajo in nas postavljajo pred velike naloge. Mogočno vstaja in še taki razkolni in prevratni revolucionarni poizkusi je ne ustavijo in ne zadržijo njenega pohoda, njene zmage. Revolucija, ki jo poizkušajo nekateri, nima pravega cilja, zdravega jedra. Revolucija ima svoje uspehe samo takrat, kadar stopi na pripravljena tla, ne pa, da se jo umetno dela. Uspeha sme pričakovati le, če se pojavi ob pravem času — proti nezdravim razmeram. To so sociološko utemeljeni pojavi! Zdrave

ideje pa se z razdiranjem ubiti ne more in proti njej se nima uspeha. Taka revolucija se maščuje nad onimi, ki si hočejo z njo pomagati, nad njenimi povzročitelji samimi...

Po desetletnem bratomornem stanovskem boju vstaja ideja **stanovskega edinstva** in stanovske sloge v obrambo skupnih interesov na popolnoma dozorelem in pripravljenem terenu. Učiteljstvo je prišlo do spoznanja, da je ta boj pogrešen, njemu v škodo.

Ideja **stanovskega edinstva** vstaja, da spasi učiteljski stan, da ga dvigne na višje, ne ozkosrčno, medsebojno stališče in ga usposobi za dvig šolstva in narodne prosvete v skladu z narodnimi zahtevami in interesi, kar je naša najvišja naloga v nacionalni državi in pri čemer rabimo medsebojnega miru in skupnega dela. Zato moramo koncentrirati vse dobre in pozitivne sile učiteljskega stanu za veliko državno nalogo in jih ne pustiti absorbirati v medsebojnem stanovskem boju.

Časi so preresni, za državo prenevarni, da bi še nadalje celi stanovi trtili svoje sile v medsebojnih stanovskih bojih. Tega ni pri drugih kategorijah, ne pri meščanskošolskem učiteljstvu, ne pri srednješolskem, ne pri visokošolskem — zakaj bi pri nas moralo biti!

Država potrebuje dela, pozitivnega dela tudi na šolskem in prosvetnem polju — ne pa medsebojnega klanja in preganjanja.

Ideja je padla — padla je namreč ideja, da bi morale ostati naše stanovske vrste razdvojene po političnem naziranju in mesto nje vstaja ideja **depolitizacije**. To je ona ideja zaradi katere so nje propagatorje in pokretače nazivali za izdajce, za povzročitelje razkola, za slabšice in propagatorje nekega posebnega meglenegega stanovstva, ki pa danes **nepobitno prihaja, ne samo v učiteljskih vrstah, temveč tudi med drugim uradnim z veliko silo na dan**; proglašali so jih ne vemo za kake krivce, za povzročitelje ne vemo kakih zločinov itd.

Ideja **stanovskega edinstva** je danes zmaga in ne ustavi je nihče več!

Predstavniki nove smeri, s temeljno idejo **stanovskega edinstva** se smatrajo lahko ravno zaradi tega za najpozitivnejše delavce na polju narodnega in državnega edinstva. Smatramo, da se imajo v svrhu trdnega narodnega in državnega edinstva ujediniti predvsem temeljni stanovi v državi na strokovnih in stanovskih platformah. S tem, da združimo vse učiteljstvo: srbsko, hrvatsko in slovensko ter vse učiteljstvo brez razlike politične in verske pripadnosti v državi na temelju **stanovskega edinstva**, na najtrdnjši in najrealnejši bazi za narod

in državo, t. j. na bazi dela za povzdigo šolstva, prosvete in učiteljstva, smo ustvarili s **stanovskim edinstvom** tudi popolno narodno in državno edinstvo v našem stanu in najtrdnjšo bazo za razšir-

jenje tega edinstva v najširše kroge naroda in države.

Padla je slaba, vstala zdrava ideja — padla je negativna in vstala pozitivna ideja!

Sestanek predsedstva UJU in poverjenikov UJU v Zagrebu.

Zakon o osnovnih šolah. — Pravila UJU: proporc, sindikalna osnova in drugi temelji. — Preganjanja in zaščita. — Za enotno organizacijo vsega učiteljstva. — Uradniški zakon. — Prijateljski sestanek z zagrebškim učiteljstvom.

(Dalje.)

ZAKON O OSNOVNIH ŠOLAH.

Predsednik V. Petrović je mnenja, da zakon za osnovno šolo ne bo prišel tako kmalu pred skupščino vendar moramo biti pripravljeni, zato smo razposlali vsem poverjeništvom že znani osnutek osnovnošolskega zakona v dopolnilo. Iz poslanih predlogov in izprememb bomo izdelali končni osnutek ki ga pošliemo še enkrat vsem poverjeništvom.

Pov. Popović predlaga, naj se vzpostavi za nameščanja in premeščanja učiteljstva oblastne komisije v Beogradu na centralna komisija, ki bo predlagala od oblastnih komisij predložene dvopredloge po enega proslila v imenovanje.

Pov. Skuli. Ne moremo se strinjati z načinom kako se pri nas izdelujejo osnutki šolskih zakonov. Stojimo na stališču in smatramo da bi bil najprimernejši za naše prilike okvirni šolski zakon, ki bi dopuščal da bi se prilike nivoirale srva potom odredb in pozneje šele z zakonitimi določili.

Načelno stojimo na stališču, da je zakon o narodnih šolah kakršnega je predložila vlada v celoti odkloniti ker je po svoji izvedbi tehnično nemanikliiv.

Pri predloženih izpremembah polagamo posebno važnost na člen 16. in kar je z njim v zvezi. Tu stojimo na načelnem stališču osemletne šolske obveznosti, ki naj se na deželi, posebno v selih, olajšuje v višjih letnikih s skrajšano učno dobo v zimskem času od novembra do konca marca (pouk vsak dan) in s posebnim tipom šole, t. i. polievprivrednimi nadaljevalnimi šolami, oziroma s šolami za domačice (gospodinske šole).

S tem je dana kmetskemu prebivalstvu velika možnost da bodo v času ko potrebujejo otroke doma za delo imeli iste doma hkrati pa bo šola dobila praktičen značaj.

Pri tem je treba skrbeti za primerno izobrazbo učiteljstva v tem pogledu in

za primerne honorarie učiteljstvu, kar predvideva člen 16. projekta.

Pov. Skavić je mnenja, naj bi se zakon ne imenoval okvirni ampak kako drugače, ker se ti pojmi zelo mešajo in se misli pri tem celo na oblastno zakonodajo.

Tov. Dimnik želi da se projekt, ki ga misli min. predložiti skupščini, dobi pravočasno od ministrstva in se ga da tudi poverjeništvom v razpravo, da bode moglo na osnutku sodelovati vse učiteljstvo in se store primerni koraki pri poslancih v šolskem odseku oziroma zakonodajnem odboru. Vzbuditi bo treba tudi pozornost pri poslancih za naše zahteve in stališče

Tov. Milošević želi, da pozove Izvršni odbor seio Glavnega odbora predno pride do reševanja osnovnošolskega zakona.

Predsednik UJU se zahvali vsem članom konference za predloge in obljubi da se bo Izvršni odbor ravnal po danih nasvetih in storil vse da dobimo čim popolnejši zakon o osnovnih šolah.

Odobreno je bilo stališče, ki ga je povdajal tov. Skuli z Dimnikovim dodatkom glede postopka

PRAVILA UJU.

Predvsem se je razvila debata, ki jo je otvoril poverjenik iz Zagreba tovariš Skavić ali naj ostanejo poverjeništa ali naj se osnujejo organizacije po oblastih. V debato so posegli skoraj vsi navzoči. Soglasno je prevladalo mnenje, naj ostanejo za sedaj dokler se prilike ne izpremene poverjeništa. Lahko pa se bodo po potrebi nekatera poverjeništa (beografsko) delila, ako se bo pokazala potreba in če bo sposobnih mož za delo in vodstvo.

Glede načina volitev po novih pravilih se je razvila prav živahna debata. Tov. Popović je bil za proporc. tov. Skavić bi bil za proporc le tedaj če

Če bi imel vsak razred posebej za svoje predmete take nazorne pripomočke na nasis jih nareda tudi učenci sami, če so še tako primitivno izdelani, bodo brezdvomno zbuditi tudi one ki so večno v razredu ki se ne ganejo iz razreda v razred, kajti stvar jih bo pričela zanimati ker so sami ustvariali oziroma pomagali četudi namani, in napredek bo zašel tudi vanje, kar prižgali se bodo, oživeli med tem ko bi v obratnem slučaju vedno bili topleli, ker im ista večletna donavljajoča se učna snov doni po učilnici.

Dalje zasledimo tudi precejšnje število stoialc sestavljenih iz palčic, katera naj bi bila za cvetice.

Razstava je prav dobro uspela, gledalcev je bilo precej — le do začetni poti naprej!

4. Podzemeli.

Risanje se goji normalno; posebnih povdankov ni pripomniti kar je naglasil že sam upravitelj, pač pa bi omenili pri rokotvornem pouku izdelavo lesenih krožnikov. Prav dobro ga je izvršil neki deček ki ga je tudi okrasil s slikami orodja katero rabi njegov oče.

(Dalje prih.)

LISTEK.

ALBIN ČEBULAR:

Šolske razstave.

(Bela Krajina.)

(Dalje.)

3. Dragatuš.

Zakaj ie tukaj še globokozačrtana, med tem ko ie v okolici bližnji kakor oddaljenejši, že precej izhlapela? Tukaj se moramo opirati največ na fare. Črnomeli je razporežen prometu. Ljudie, ki prihajajo semkaj se nekako modernizirajo. Ne seieio več v toliki meri konoplie in lanu, ker kupio v mestu za male novce obleko in potrebno, toraj se im ne izplača trud in skrb, katera bi nastopila v obratnem slučaju: zato izgineva tudi tukaj tip — bela obleka V pretežni večini so črno oblečeni, šolski okoliš: Petrova vas, Talčiji vrh, Mavrlen in Dobliče, vsi ti ljudie spadaio pod črnomalisko faro torej so najmanj vsako, nedelio v Črnomliu kjer so se potom zadnjih desetletij, ko ie iztekla železnica mimo Črnomlia, popolnoma prelevili. Tribučie sicer ne spadaio sem, vendar pa

lim ie precej bliže nego v Adlešiče, zato se jih tudi precej odtrga semkaj.

Vse drugače ie pa z Dragatušem. Vinico Adlešiči kjer so čarnosvoie fare, vse precej oddaljene od Črnomlia, s katerim imajo boli slab stik (sodišče kolo-dvor semen): med tednom se zadržujejo ljudie v domačih vinogradih in na domačih niivah, le ob nedeliah gredo v središče svoje fare, torej so še precej izolirani od vnanięra sveta dasi im ni tako daleč in imajo zategadelj še globoko usidrane narodne šere in običaje, če se povrnemo torej nazaj tudi še globoko ornamentiko, katera živi, naibudneie cvete in se razvija na svetovnoznanih pisanicah (piruhih).

Tudi dragatuška šola ie pričela v veliki meri z izdelovanjem in narisavanjem hišnih števil, da že vsak mimo-idoč potnik kateri ęre skozi katerikoli kraj ki ie tu všolan, vidi na hiši tablico, opremljeno z obrobno ornamentiko, prepojeno z živo barvo samo od sebe pripovedujočo, okusno izdelano številko. Ta ornamentalna deščica vsakemu prišlecu stoji nehote pred oči ter ga opozori na istovredne ornamentalne zaklade kateri se nahajajo v hiši sami bodisi na enem ali drugem predmetu.

Številni osnutki na papir nam kažeio priprave in sestave, predno se zavzame pravi naris. Vsak prostorček ie skrbno porablen, okusno izpolnien: stroga sigurnost se že kaže, kajti vsaka črta ie na svoiem mestu iasna, ne kakor ie kie navada da ie vse zmašeno na kup kakor na smetišču, v redi torej, kolikor pač moremo zahtevati od osnovnih razredov na tej šoli.

Ko se bo pot usmerila in utrdila na eni vrsti potem prestopio tudi na drugo, t. i. po naravi in tako bodo gotovo izšli z obojestransko obdelavo iz leta v leto. Sedaj se šele vidi, kako lep in zanimiv ie ta predmet ob katerem se zaradiučenec in učitelj sai ie izdelek res skoraj nepričakovan

Pri rokotvornem pouku moramo pohvalno omeniti izdelke, ki omogočujeio še pouk, N. pr.: v 3. šolskem letu obravnavaio Turke, zato so si naredili učilo iz cementa: hribček z obzidiem in cerkvi-co kar imajo stalno med šolskim oknom. Dalje zasledimo stoialce, na katerem ie narejeno mostišče, na katerega so postavljene iz palčic sestavljene kočice, krite s slamo. Vse to omogoča iasneišo nazornost da si laže ustvari učenec predstavio, laže pa tudi obvlada snov ter nam io poda ker kar bere iz predmeta.

bi volili učitelji po kategorijah šolstva na tudi ta izvedba bi bila težavna.

Tov. Dimnik je mnenja, da bi se morale vršiti volitve v ožje sosvete v posameznih pokrajinah tako, da bi bile zastopane sorazmerno skupine posameznih društev. Ozira na naj se pri izbiri zastopnikov le na zmožne osebe. Obrazložil je sistem, po katerem so bile izvršene volitve pri ljubljanskem poverjeništvu.

Razgovor je nanesel tudi na organizacijo na sindikalni podlagi. Čisto sindikalni sistem ni za naše prilike nač na naj se upošteva kar bi nam moglo dobro služiti.

Tov. tajnik Milijević predlaga naj pošle poverjeništvu osnutke pravil do konca novembra t. l. (Soglasno sprejeto) in se bo o tem sklepalo na prihodnjem sestanku.

ZAŠČITA UČITELJSKIH PRAVIC.

Predsednik poroča, da je Udruženje interveniralo pri ministrstvu radi prognoz. Oblubilo se je veliko storilo pa še malo. Poprave, ki so se izvršile, ne ustrezajo ker niso prišli učitelji na ona mesta, kjer so bili. G. minister je tudi oblubil, da ustavi premeščanja brez razpisa.

Posamezni zastopniki poverjeništev so naštevati slučaje iz svojih krajev. Ugotovilo se je, da so bili slušatelji pedagogške šole v Zagrebu nastavljeni na razna učiteljska še predno so položili diplomske izpite proti čemur naj se protestira.

Ker gospod minister gotovo ni poučen o vseh enakih primerih, je zbrati vse podatke in predložiti Izvršnemu odboru da o njih obvesti G. ministra, da se zabrani enaki slučaj, ki škodujejo šoli in učiteljstvu.

SAMOSTOJNI PREDLOGI.

1. Izkazalo se je, da so konference poverjenikov zelo važne. Prva konferenca je končala z lepim uspehom. Prihodnja se vrši v decembru v Sarajevu.

2. Pov. Skuli stavi predlog, da naj bo na bodočih sejah poverjenikov kot

prva stalna točka na dnevnem redu poročilo vseh poverjenikov o položaju in delovanju v področju posameznih poverjeništev.

3. Pov. Skuli stavi nadalje sledeči predlog: Vsa poverjenišтва UJU in centrala naj vestno prouče vse difference, ki zadržujejo spoitev vseh učiteljskih organizacij v eno skupno organizacijo, ki naj bo naše Udruženje. To se bo uresničilo, če vsi pokažemo: 1. da smo požrtvovalni domo- in mladinski; 2. da smo si tovariško zares iskreni; 3. da je naše Udruženje zgolj stanovsko in strokovno.

Centrala UJU naj stopi v to svrhu takoj v stik z vsemi ostalimi učiteljskimi organizacijami ter nas o razvianju te akcije dosledno in vestno obvešča.

O tej točki se je razvila dolga debata in so se oglašili tov. Skavič, Milojević, Popović, Petrović. Pooblastil se je predsednik V. K. Petrović, da prevzame tozadeven mandat glede učiteljstva na Hrvatskem, ki je še izven UJU.

5. Tov. Dimnik stavi predlog naj se poveri tov. Pavle Flerić, da stopi v stik s komisijo, ki deluje na izpremembi činovniškega zakona. Dožene naj se v katerem pogledu ima komisija izpremeniti zakon. Predložil je več izprememb, ki naj bi se ob tej priliki skušale vnesti v zakon posebno glede učiteljev-vojakov in druge zadeve, v katerih se je opazilo pomanjkljivosti. Predloge dopošle poverjeništvu pismeno. (Sprejeto).

6. Tov. Dimnik predlaga z ozirom na to, da imajo nekateri člani ožje sosvete in glavne odbora nerilike, kadar se udeležujejo se, da izposluje centrala pri ministrstvu odsudstvo po členu 110. čin. zakona in naj ministrstvo raztegne svoj odlok O. N. br. 30.780 od 2. junija 1925 tudi na te slučaje. (Sprejeto).

Z ozirom na pozni čas in še obilico drugih predlogov je prosil predsednik, naj pov. vse druge predloge vlože pismeno, ker nekateri zastopniki morajo oditi z vlakom. Nato se je vršil prav miran priateljski sestanek z zagrebškim učiteljstvom, kjer se je izmenjala marsikatera zdrava misel in so se utrdili medsebojni odnosi in znanje.

Velika pridobitev za učiteljstvo.

Obeta se, da bo konec oddajanja služb „pod roko“. — S tem se obeta tudi omejitev premeščanj po čl. 71. — Vsa službena mesta se bodo oddajala le z razpisom. — Da se bo le tudi izvajalo! — Treba bo javne kontrole! — Naloga in dolžnost okrajnih društev v tem pogledu.

Že na zagrebški konferenci poverjenikov UJU je poročal predsednik UJU, da je bil Izvršni odbor UJU pri ministru prosvete in je zahteval da naj se ustavi premeščanja učiteljstva, ker se to vrši še vedno posebno na Hrvatskem.

G. minister Trifunović je to oblubil.

Te dni pa smo prejeli sledeči odlok:

Prosvetni oddelek velikega župana ljubljanske oblasti obavlja pod P. br. 7547/3 z dne 3. novembra t. l.: Gospod pomočnik ministrstva prosvete odreja z odlokom z dne 25. oktobra 1926. O. N. br. 27.054, da se odslej ustavi vsa premeščanja učiteljstva: zato se v bodoče zadevne prošnje ne bodo mogle več upoštevati. Vse izpraznjenе učne službe v oblasti bodo razpisane. Uvaževale se bodo le prošnje za razpisane službe. — Prosvetni inšpektor: dr. Lončar.

Ta odlok je za učiteljstvo zelo velike važnosti, ker se z njim ustavi vsa takozvana premeščanja »pod roko« ali »pod klobukom« kakor pravilo.

Obeta se nam, da se bo s tem izboljšala upravna morala, ki je predpogoji dobri službeni morali in stanovski morali.

Ako se bodo vsa službena mesta razpisovala in oddajala le z razpisom, bo jenjalo premeščanje po zloglasnem čl. 71 čin. zak., s tem protekcionizem in partizanstvo, kateremu je posebno služil ta člen.

Nepravilnosti pri komisijonelnih ocenjevanjih naravnih stanovanj šolskih upraviteljev.

Že drakonski člen 39. urad. zakona je predvsem za šolske upravitelje neumesten. Delovalo se je na to, da se popravi krivice, ki jih predpisuje ta člen, a brezuspešno. Ne odnehajmo dokler ne dosežemo! (Po čl. 39. urad. zakona ima državni službenec, ki uživa naravno stanovanje, bodisi od države bodisi od samoupravnega telesa [občine, krajnega šolskega sveta itd.], pravico do stanarine le v toliko, kolikor presega stanarina, ki bi mu sicer pripadala vrednost stanovanja po krajevnih razmerah. (Citāt iz odloka velikega župana ljubljanske oblasti z dne 25. junija 1926. P. br. 4529).

Naravna stanovanja so se ocenila deloma pravilno, deloma prestrogo in računovodstvo delegacije min. financ za Slovenijo je pričelo odterovati stanarino in sicer od 1. maja 1924 dalje. Težko smo nrenesli te odteglaje, ki so bili marsikateremu tovarišu previsoki. Večina teh odteglajev je bila po večini odvisna od komisij, ki so bile različnih te-

ženi in marsikje brez naimanjšega interesa oceniti stanovanje strokovno in čl. 39. primerno, ozirajoč se predvsem na krajevne razmere. Komisiji je bilo toliko, kolikor šol!

Stanovanja v mestih trgih in prometnejših krajih so cenili ljudje, ki so se pri ocenjevanju ozirali na vse potrebno (bili so največini državni uradniki). Po želji pa so bili ocenjevalci občinski možje, nolielci marsikje pa ravno prilatelje šole in učiteljstva, ki so cenili le s pravcem »čim višje ceno, tembolje za občino«. Ni čudo, da so nastale take difference, da je stanovanje tovariša v hribih v desolatnem stanju 3-krat višje cenoeno kakor tovariša na prometnem kraju. Ocenjevanje brez merila in pravilnika!

Da so se stanovanja ocenjevala skrajno površno in laikiško potrjuje dokaz, da je mesto ocenjevalne komisije prišel z ocenjevalnim zapisnikom k šolskemu upravitelju občinski sluga in mu donudil tozadevni zapisnik v podpis. Ker je bila zadeva tako neresno pojmovana od ocenjevalcev, io je tudi marsikateri šolski upravitelj smatral kot neresno v manju, da se bo čl. 39. urad. zakona itak spremenil in da ostane vse le na papirju. Ker

da je realnost pokazala drugače, sodimo tudi mi sedaj drugače. Nadejali smo se, da se stvar ne bo tako nazlo realizirala, kar je s strani državnih uslužbencev lahko umljivo in unali smo tudi, da izposluemo od krajin šolskih svetov da ostane tozadevno: status quo.

Upanja so ostala le upanja in stanovanja so se morala oceniti. (Kako je v mariborski oblasti mi ni povsem znano).

Ako mora ostati čl. 39. urad. zakona tak kakor je in če ne moremo doseči tega, da se smatra naravno stanovanje šolskih upraviteljev najemnine prosto, kot odškodnina za varovanje in nadziranje šolskega poslovanja, zahtevamo strokovnih ocenjevalnih komisij, ki bodo sposobne pravilno vršiti svojo nalogo v urled državi in korist učiteljstvu ter točen pravilnik za postopek komisije in ocenitev stanovanj.

Lahko se pripeti, da se bodo šolski upravitelji izselili iz šolskih noslopov, a v šoli bodo gospodarile podrane.

Ako ima hišnik za svoje delo prosto stanovanje, ga mora imeti tudi šolski upravitelj za toliko odgovornost kakor io s tem prevzema.

Vidmar Drago, šolski uprav.

Splošne vesti.

— **Deklaracija, narodno edinstvo in še nekaj.** Zgodovina deklaracije je dovolj znana, dovolj pojasnjena. Za njo in proti nji smo se prekljali do pošte v Celju. V tem besedovanju je stekla večja množina fraz, no nedolžnem papirju kot Save ob največji letošnji povodni mimo Kranja in Beograda. V tem smo res moštri nasledniki junakov iz abecedne vojske. Pred 30—40 leti smo enako lastnost očitati bratom Hrvatom, ki so se po časopisu pričkali o političnih programih v Zagrebu, im je gospodoval tuiec-ban s hrvatsko večino v saboru.

Čas bi bil, da končamo tudi mi deklaracijsko voino. In facit deklaracije? — Sprejeta je in nihče več ne vpraša, kako se ji snuje življenje. Toda oni, ki so ji nasprotovali in slednič ostali v manišini, rujejo sedaj proti sklepu da, naravnost proti organizaciji hui nego so prei naravnost proti sami deklaraciji — za narodno edinstvo. Ti dve besedi nista samo lep naslov, ako rabimo sami ali v zvezi: narodno in državno edinstvo kar pomeni za nas nič več, nič manj kot preje. Na to smo prisegli te besede so tudi v kraljevi prisegi na ustavo. Torei zadeva, ki je za nas umljivo sama ob sebi, ako nočemo zaresiti veleizdaie. Narodno edinstvo so priznali vsi odločilni faktorji s sprejetjem ustave, ki io danes priznavaio celo oni, ki so leta 1921, na Vidov dan glasovali proti nji. Manišina se mora vdati večini. To je red, brez katerega pade sleherni parlamentarizem — celo med komunisti v Rusiji.

Deistvo pa da se protideklaracijsko gibanje še no glasovanju v Celju ni poleglo, nam svedoči, da se je deklaracija začela mnogo globlje nego pri § 2. Zaveznih pravil. Posamezni člani tega gibanja — priznavamo — imajo velike zasluge v neodnih panogah naše organizacije. Korenine deklaracijskemu pokretu pa sežo vse do znanih krilatic o sivolosem kralju Matiažu, o starcu, ki naj bo tiho itd.

Zato ni odpravljeno zlo s sprejemom deklaracije, marveč se nesloga celo širi z edinstvom v needinstvo. To zlo se najbrž ne da odpraviti niti s sprejemom besed »narodno edinstvo« v deklaracijo: preobliko seče rane v resnično tovarištvo.

Sicer pa tudi deklaracija sama s svojimi določilom brez »narodnega edinstva« ali pa z njim ni tako učinkovit dokument, ki bi kar na mah posekal glave vsem zmaiem — celo v lastnih vrstah. Znano pritiskanje kljuk ni še v penziji, samo za vrati čaka prilike, mož neznačajnih, ki ne bodo odklanjali podpore katerekoli pol. stranke. Pod kožo smo vsi krvavi. Pomoč v silo, pomoč: »do ut des« proti ambicioznemu ali bolje podrtemu konkurentu ko gre za udobnost družinice bližino mesta, pomoč, ki pomaga tudi tja, kjer meni protivnik, da je nedosegljivo — taka pomoč bo marsikje dobro došla, drage volie sprejeta. Ei o tem bo mnogo, besedovanja — nost festum — zvonjenja po toči. Lepi so paragrafi v deklaraciji! Z obema rokama bi jih podpisal. Ali še lenše je službeno mestece, naiti pridobljeno po ovinkih. Kdo naj mi to dokaže? Deklaracija ima morda za to prezir sramotno osamljenost. Obdolženec bo taitil, kazal na najbližje vzlede, se pridušal na vse instance, obenem pa

obsedel na orkem. Kdo mu vzame doseženi Tusculum?

Drugečne mogoče nianse takih skokov nam šele nokaže praksa in — značajnost.

V tem oziru bi deklaracija ne bila tudi navzlic besedicam »narodno edinstvo« ne boljša, ne slabša. A naša skrb bodi, da io izboljšamo, ko bo dosežala svoj namen. To pa mora biti, če se bomo vsi ravnali po nji — večina in manišina.

Toda kako zaiežiti, kako odstraniti nainovejši razkroj: odstoj posamičnih društev iz Poverjeništvu UJU Ljubljana? To je tisti nekaj, ki ga ni doslej razvozlati ti tov. Knaflič z nasvetom. Počakajmo! Počakajte do 1. marca 1927. Kdo nam garantira da dotle ne bo slabše?

Narodno edinstvo in deklaracija imata samo toliko kavzalne zveze, da se za edinstvo potezaio do malega iste osebe, kot so se proti deklaraciji. Samo toliko in nič več. A tudi dovolj.

Marsikdo si bo mislil: Aha! Samo za kritiko im je! Kritika je potrebna. Kritika mora biti. — Vse res! Mogoče bo kdo celo pritrdil, da je deklaracija potrebna. To na še ni povod, da se nadaluje voino razpoloženje. Zlo ima globlje korenine, kakor sem omenil že gor: osebna ambicija posameznikov — sicer zaslužnih mož — a na ti in na oni strani.

Manišina se čuti užaljeno, da se ne vda večini. Tu in tam smo vsi za depolitizacijo Udruženja. Edinstvo naroda je pa politično geslo, kakor narodni sporazum. To zadevo je nedavno poiasnil Svetozar Pribičević in povdaril da spada v politiko. S tem je pa že dokazano, da ne spada v našo stanovsko politiko. Lahko si ga privoščimo na političnih shodih, v časopisih, ki se bavijo o politiko, a nikakor ne v naši organizaciji. S tem bi bilo nasprotstvom izbito dno.

Razne pridevke o starih o starinah in o sivolasih kraljih Matiažih, ki naj bodo tiho itd. bi bilo treba nemestiti na način, zadovoljiv za obe stranki.

Ne silimo sami sovražniku v posmeh!

Ivo Trošt.

— **Za revizijo novega učnega načrta** so se izrekli poverjeniki UJU na svojem sestanku dne 31. oktobra t. l. v Zagrebu. K tej reviziji naj bi doprineslo svoj del slovensko učiteljstvo v javni diskusiji. Da se ta omogoči, smatramo, da je najprimerneje, ako posvetimo vso januarsko številko letošnjega »Popotnika« samo razpravljanju novega učnega načrta.

Zato na vabim s tem vse, ki imajo v tem vprašanju kaj povedati stvarno ter odgovarjajoče modernemu duhu šolstva in praktičnim potrebam, naj ti napišeio ter mi pošleio kot svoj prispevek za januarsko številko »Popotnika«, to pa najkasneje do 28. t. m.

Želeti bi bilo, naj bo ta »Popotnikova« številka dokument zanimanja in kritičnega mišljenja slovenskega učiteljstva.

Pavel Flerić,

t. č. urednik »Popotnika«.

— **Debata o nuhem izboljšanju uradniškega določaja v Narodni skuščini.** Poslanec SLS G. Kremžar je utemeljeval predlog v prilog državnemu uradništvu sledeče: V čl. 46. zakona o civilnih uradnikih je natančno in fiksno določeno ka-

ko nai se odmeriaio državnim uradnikom draginiske doklade. Rečeno ie, da se morao urediti draginiske doklade s posebnim zakonom. Dasiravno ie ta zakon o uradnikih izšel 31. julija 1923, se draginiske doklade še vedno niso uzakonile. Danes pa fiksiranje ni samo možoče, ampak ie tudi nujno potrebno in koristno urediti to z zakonom kaiti naš dinar se ie popolnoma ustalil. Nestalnost državnega uradništva ie v škodo upravi. Državno uradništvo živi v stanju negotovosti. Ta negotovost zelo škoduie državni upravi. Državno uradništvo ie isti činitelj ki državo zastopa napram ljudstvu. Zato mora ono na eni strani imeti veliko avtoriteto na drugi strani pa mora biti materialno dobro situirano. Mesto tega pa vidimo, da državnii uradniki vsak dan boli prodajajo. Tako daleč prodajajo, da prehaiaio v stanje proletariata. Predvsem ie temu kriva negotovost kaiti stalnost ie eden glavnih momentov, ki bi moral držati državnega uradnika. — **Premeščanja in nepravilne redukcije.** Govornik navaia tudi druge nepravilnosti ki jih dela vlada napram uradništvu. Predvsem graia sistem premeščanja uradništva iz enega konca v drugi konec države. Kadarkoli se govori o znižanju plač, se obenem pojavi redukcija. O teh redukcijah se vedno govori. Nobena redukcija se ni izvršila tako, kakor ie treba to ie, da bi se odbustili nesposobni ljudie tisti pa, ki bodo ostali da bi se jim izboljšalo plače. Ne smeio se favorizirati ljudie, ki nimaio za državno službo druge kvalifikacije kakor priporočilo svoje stranke. **Vlada uradnikom še vedno odteguie.** Poslanec utemeljuje svoj nuni predlog za zakonsko uredbo sklepa ministrskega sveta o draginiskih dokladah državnim uslužbencem. Predvsem naglašia da ie vlada ob priliki poslednie uredbe s katero ie državnim nameščencem odtegnila za poplavlence več odstotkov, zatreviala, da bo to velialo samo tri mesece, sedai na smo že prišli v četrti mesec. Kljub temu se pa ti odtegniali še nadalie izvršueio in ne porabliali za poplavlence. — Poslanec SLS dr. Paleček ie povdarial sledeče: Uradnikom ie treba omogočiti materialni in moralni obstanek. Vlada in večina na delata ravno nasprotno, ker odvzemata uradnikom stalnost cenena in higienška stanovanja ter jim povzročata nesocialno krivico, ko jim še od njihovih bornih dohodkov odtrgujeta z izgovorom, da ie treba za poplavlence. — Tako poslanci! Največia nesreča ie v tem, da govore poslanci o potrebi izboljšanja materialnega in pravnega stanja uradništva, le kadar so v opoziciji pozabio na na to svoje stališče kadar pridejo v vlado in so v večini.

— **Za depolitizacijo šolstva ie tudi stranka SDS.** Na zboru Samostojne Demokratske Stranke za mariborsko oblast ie bila sprejeta — kakor poroča »Jutro« — sledeča resolucija: »Zahtevamo depolitizacijo vseh uradov in šol ter odločno svarimo pred novimi prevaranji državnih uslužbencev iz partizanskih političnih vidikov. Prav tako protestiramo proti nadaljnji nesmotreni redukciji državnih uslužbencev ali delavcev, ker ie šla vlada že itak predaleč ter pomanikanie qsobia že resno ogroža normalno delo.«

— **Natenergičnejše ie pričel izvaati depolitizacijo uradništva in pobliži partizanstvo** prometni minister. Izdal ie odredbo vsemu prometnemu uradništvu da bo strogo kaznovan vsak prometni uslužbenec, ki bo iskal protekcije pri kakem narodnem poslancu. Ako bi izdal in izvaial tako odredbo vsak minister v svojem resortu, potem bi bilo kmalu konec partizanstva in korupcije pri nameščanijih.

— **Dragocene priznanje.** Odlični naš tovariš zaslužen pisatelj ukolenec, antideklaraš nam piše: »Radi bodočnosti bi na raie videl, da zmagate Vi in vsi optimisti, kar Vas ie v stiku z deklaracijo nego da zmagam jaz in morda še nekaj nas.«

— **Pripravlia se nov atentat na državno uradništvo.** Listi poročajo, da se pripravlia nova redukcija državnega uradništva. Ta redukcija se nai izpelje na dvojni način, direktno in indirektno. Direktno z zmanjšanjem števila državnih nameščencev indirektno z znižanjem državnih personalnih izdatkov za penziie odnosno podaljšanjem dobe za dosego pravice do penziie od 15 na 20 let in službene dobe od 35 na 40 let. — To nam ie iasen memento da se nam ie pripraviti in ie izvesti enotno fronto vsega državnega uradništva za skupen boj. Kdor misli, da smo danes že pripravljeni in sposobni za to se silno moti. Tudi s pristopom k Osrednji zvezi še ni vse izvršeno.

šeno. Treba bo pričeti šele organizirati skupne vrste, da bomo skupno udarili.

— **Novi projekt zakona o narodnih šolah.** »Narodna Prosveta« poroča: Dobili smo iz ministrstva prosvete nov zakonski projekt pod imenom »Osnova zakona o narodnih šolah v kraljevini Srboy, Hrvatov in Slovencev«, ki ga ie priredil dr. Sigismund Cajkovac, prečanski načelnik ministrstva prosvete. Verietno ie, da bode ta projekt tvoril osnovno novemu zakonu, ki ga hoče predložiti g. minister prosvete narodni skupščini. Priporombe in dodatki za ta osnutek nai se pošlieio izvršnemu odboru UJU v Beogradu. »Narodna Prosveta« šte. 85. z dne 7. novembra t. l. ie pričela objavljati ta načrt. Pozivamo člane ožiega sosveta in sreska društva, da nam sproti pošliaio svoje pripombe.

— **Učiteljsko društvo »Jedinstvo« za grad Zagreb in okolico** ima 14. t. m. ob 3. uri popoldne v Samostanski ulici v Zagrebu zborovanje, na katerem so poleg drugih tudi sledeče točke na dnevnem redu. Tridesetnetrodnišnica prosvietnoga i staleškova rada Ambroza Pestičeka i dvadesetnetrodnišnica Luie Krajačicia oblasnih škol. nadzornika. Govori Antun Tunkl. Ovgodišnja skupština Udruženja Jugoslovenskoga Učiteljstva u Zemunu i Beogradu. Izvješćue Matko Zlatić. Novi jedinstveni nastavni program i plan za osnovne škole. Prikazuje Josip Škavić. Odgovara li današnia viša pedagoška škola svoioi zadači? Raspravlia Dr. Iure Turić. — Jubilantoma iskrene čestitke!

— **Nesrečni partiji 48. in 55. proračuna.** Ker dobivamo večkrat vprašama glede izplačila dvomesečne posmrtnie pomoči in izplačila razlik pokojninskih prejemkov smo se obrnili na gospoda delegata ministrstva financ. G. delegat ie bil tako priazen in nam poslal sledeče poiasnilo: Pod partijo 48. proračuna za leto 1926/27. ie predviden za celo državo znesek po 200.000 Din za izplačilo dvomesečne posmrtnie pomoči v smislu čl. 124. zakona o državnih uradnikih in ostalih uslužbencih. Rešenja o izplačilu na izdaia v smislu čl. 42. finančnega zakona za leto 1926/27. minister financ na predlog resortnega ministra. Radi tega delegaciji ni nič znano o usodi prošeni učiteljskih vdov in se tudi ne vodijo pri delegaciji v evidenci. V tem oziru se ie obračati za informacije na pristoinega velikega župana — Izplačilo razlik pokojninskih prejemkov učiteliev, ki so bili naknadno prevedeni na dinarsko plačo, kakor tudi izplačilo zaostalih pokojninskih prejemkov se ne more še izvršiti ker spadaio med takozvane obveznosti iz preišnjih proračunskih let. Vse te obveznosti se izplačueio iz partije 55. proračuna za leto 1926/27., a šele po specialni odobritvi odnosno otvoritvi kredita po ministru financ. Delegacija ie vse obveznosti iz preišnjih let že ponovno priavila ministru financ s prošnio za otvoritev kredita, doslei na le s sporadičnimi usbehi. Kolikor privatno vem se sedanii finančni minister, g. dr. Perić resno trudi, da bi napravil vsaj s prihodnjim proračunom red ali se mu pa to posreči, zelo dvomim, ker gredo te obveznosti iz vse države baie visoko v stotine milionov. Ne preostaa drugega, kakor da se posamezni slučaji vedno in vedno urgirao in vsakokrat opozore tudi gg. poslanci. — To poiasnilo ie podal gosp. delegat ministrstva financ poverieništvu in daiemo tem potom to v vednost tudi učitelstvu.

— **Učitelstvu logaškega sreza!** Vse cenjene tovarišie in tovariše logaškega okraia, ki dosedai še niso podpisali »Pristopne izjave« prosim, da to store do 15. t. m. One, ki so iz okraia prestavljeni v drug okrai pa prosim, da mi svoi odhod in novo službeno bivališče iavio no dopisnici, isto naj store tudi oni, ki v okraj prideio, ki so že, ali pa šele hočieo postati člani okrajnega učiteljskega društva. Prosim tudi vse člane društva, da svoje obveznosti vrše v redu, da more blagajnik mesečno obračunavati s poverieništvom. Šolski upravitelii, ki pošliaio članarino mesečno za vse člane na šoli na eni položnici nai na položnici za beležilo tudi imena vseh onih, za katere se mesečnina pošlie, da tako olaišate posel blagajniku — **Predsednik.**

— **Popravek.** V poročilo o zborovanju učiteljskega društva za slovenistiški okrai dne 3. oktobra t. l. se ie vrnila pomota ker seie ožiega sosveta dne 25. in 26. septembra t. l. ni vodil dr. Poljanec, temveč poverienik tov. Skuli.

— **Učitelstvu sreza Murska Sobota.** Tovariše(ice), ki še niso vposlali »Pri-

stopnih izjav«. prav ledo naprošam, da pošlieio iste najkasnie do 22. novembra t. l. društvenemu tajniku v Mursko Soboto. Na podlagi vposlanih izjav bo sestavljen društveni imenik, kar se mora zgoditi čimpreie. — Vse one tovariše(ice), ki ne preiemaio redno stanovskih listov prosim, da mi to iavio potom dopisnice. Od tu se bo zadeva gotovo uspešno rešila z upravo listov.

Duie t. č. tajnik.

— **Takrat tak — sedai tak — vsikdar boiuioč se za pravice oziroma proti krivicam.** — **Josip Lapaine.**

— **Razpis učiteljskih služb.** Na osn. šolah v mariborski oblasti so se razdisale stalne službe. Prošnie ie treba vložiti do 6 decembra 1926. Podrobnosti glei v »Uradnem listu«.

— **Prošnia.** Če ima kateri gg. tovarišev, ki so nekda služili v sežanskem okraiu sliko ranegea tovariša Frana Zakrajška, prosim, da mi to posodi. Porabiti io mislim za kliše k delu, katero izdam pod naslovom: Fran Zakrajšek, jezikoslovec, pesnik, pisatelj in estetik. — Novo mesto, 8. novembra 1926. — **Janko Leban.**

Naša društvena zborovanja.

Razen dveh deloma, so se vsa društva izrekla proti izstopu iz kulturnih in karitativnih društev - kot protest proti redukciji plač. — Ideja solidarnosti vsega drž. uradništva je zmagala! — Člani Radovljiškega društva pošljajo poverieništvu izjave, da ne izstopajo iz UJU. — Tudi v Novomeškem društvu opozicija ni izstopila iz Poverieništva. — Prevladuje trezno mišljenje za legalno uveljavljenje. — Nikomur se ne krati pravica, da se legalno uveljavlia.

Vabila:

— **Belokranjsko učiteljsko društvo** zboruje v soboto 13. novembra 1926. ob 11. uri v Črnomlju. Dnevni red: A. Ob 11. uri pevska vaja.

B. Ob 13. uri: a) Odobrenje zadnjega zapisnika, b) Poročilo predsedstva, c) O novih učnih načrtih — poroča sreski šolski nadzornik Gustav Lukežič, č) Slučajnosti. Z ozirom na važnost razgovora o učnih načrtih naj nihče ne manjka! **Odbor.**

— **Marenberško učiteljsko društvo** zboruje dne 17. novembra 1926 ob 9. uri na Muti s sledečim sporedom: 1. Čitanje zadnjega zapisnika. 2. Dopisi. 3. Rokotvorni pouk — poroča tov. Kos. 4. Stanovske in društvene zadeve. 5. Slučajnosti. Obisk obvezni! Odsotnost opravičiti! — **Preds.** — **Smarsko-rogasko učiteljsko društvo** bo nadaljevalo dne 13. t. m. ob 10. uri svoje zborovanje v Rogaski Slatini, ker ie bilo zborovanje dne 16. septembra radi preobširnega dnevnega reda prekinjeno. Pri slučajnostih razgovor o novem učnem načrtu.

Poročila:

— **Novomeško okrajno učiteljsko društvo** ie imelo v soboto 6. t. m. ob pol 10. uri dop. v novomeški osn. šoli svoj izredni občni zbor. Izrednega občnega zbora so se udeležili tudi tovariši in tovarišice »Slomskove zvezce«, dalje gg. poverienik A. Skulj in urednik »U. T.« Iv. Dimnik iz Ljubljane ter tov. A. Mervič, ravnatelj meš. šole v Ribnici. Udeležba ie bila velika. Za zapisnikarico ie bila izvoljena tov. Znančeva.

Predsednik Pirnat otvori izredni občni zbor, pozdravi navzoče, prav posebno še goste ter preide na dnevni red:

Novi učni načrti: Tov. poverienik A. Skulj ie v svojem izčrpnem in vseskozi stvarnem poročilu očrtal vse dobre strani in napake novega učnega načrta. Po živahni debati se ie izvolil odsek z nalogo, da sestavi spomenico prosvetnemu oddelku v svrhu odprave nedostatkov glede razdelitve učnih ur v posameznih kategorijah šol. Za poučljivo poročilo ie žel tov. poverienik iskreno zahvalo in priznanje.

O prosvetnih in stanovskih prilikah ter o novi smeri: Tov. Iv. Dimnik ie v svojem idealno zamišljenem referatu razmotril o najbolj aktualnih točkah našega stanovskega pokreta. Prav posebno ie povdarjal, da moramo stremeti za tem, da se vse panoge uradništva naše države združijo v mogočeno organizacijo, ki bo kos navalom vsakterega vladnega režima. Prisotni so zelo pazno sledili globoko zasnovanim smernicam naših stanovskih prilik, zavedajoč se važnosti, da nas veliki čas, ki prihaja, ne najde nepripravljenih. Po končanem predavanju so zborovalci predavatelju z ogromnim aplavzom pokazali, da ie bilo govornoio vsem iz duše in srca.

Utiis kongresa Narodnega ženskega Saveza na Bledu: Zelo veliko zanimanje ie tudi vzbudilo predavanje tov. Milene Sušnikove. Ne samo tovarišice, tudi tovariši so napeto poslušali lepo, stvarno, kratko, pregledno in jedrnatno zaokroženo predavanje. Predavateljica se ie dotaknila vseh perečih vprašanj ženskega pokreta. Zaznali smo, kako važno in potrebno ie žensko vprašanje za kulturni in narodno-gospodarski razmah ljudstva. Narod, ki ima zavedno žensstvo, ie lahko srečen in ponosen, zakaj njemu ie posvečeno delo, posvečen čas, posvečena ljubezen. Z navdušenim aplavdiranjem in pritirjevanjem smo se oddolžili tov. Sušnikovi za trud, ki ga ie imela pri sestavi tako stvarnega referata.

Volitve društvenega odbora: Po končanih, nadvse skrbno sestavljenih referatih se ie prešlo k volitvi novega odbora. Člani »Slomskove zvezce« so se odstranili, nakar ie tov. predsednik ugotovil sklepčnost članstva in prečital društvena pravila, zadevajoča volitev. Soglasno se ie sklenilo, da se volitve izvrše po listkih in da se »Pristopne izjave« izpolnijo šele na prihodnjem zborovanju. Volitve so potekle v najlepšem redu. — Po končanem izrednem občnem zboru se ie novo izvoljeni društveni odbor konstituiral sledeče: Pirnat (predsednik), Grudnikova (podpredsednica), Menard (tajnik), Sušnikova (blagajničarka), Mušičeva in Obrekar (odbornika), Ariglerjeva, Žen in Grudnik (namestniki). Razsodišče (3 člani), prosvetni odsek (3 člani) in nadzorstveni odsek (2 člana) ie ostalo soglasno neizpremenjen do prihodnjega občnega zbora.

— **»Dinarski dan.«** V spomin šeste obletnice teh žalostnih dnevo priredi Jugoslovenska Matica široo cele Slovenije dne 14. novembra 1926 zbirko v narodno obrambne namene pod naslovom »Dinarski dan«. Ta »dinarski dan« ie zamišljen takole: V vseh mestih, trgih in večjih krajih naj podružnice Jugoslovenske Matice ali kjer se te ne obstojajo, druga društva organizirajo »dinarski dan«, na način cvetličnih dnevo. Prispevki naj se v steklenice ali pušice zbiraio po ulicah, trgovinah in podjetjih in zasebnih stanovanjih. Na deželi pa naj se zbiranje vrši po službi božji pred cerkvijo in od hiše do hiše. Sicer pa prepuščamo podrobnejšo organizacijo inicijativi lokalnih faktorjev, ki naj zbirko uredie kakor najbolj prikladno in koristno. Nabrane svote naj se potem nakažejo pokrajinskemu odboru Jugoslovenske Matice v Ljubljani. Prodajali se bodo odkupni znaki po 5 Din komad, ki naj jih društva naroče pri pokrajinskem odboru Jugoslovenske Matice v Ljubljani. Naj ne manjka široo Slovenije nobene vasi, nobenega kraja, kjer bi ne zbiralii ta dan za naše neodrešene brate in sestre. Vsi neumorno na delo za nje. Dobro došel ie vsak, tudi najmanjši dar. — **Pokrajinski odbor Jugoslovenske Matice v Ljubljani.**

— **»ZVONČEK« 2. šte. ie izšla in ima sledečo vsebino:** E. Gangl: Očetov nož, pesem; Josip Vantot: Kocljeva osveta, pripovedka; A. Potočnik: Ljubljana, poučni spis; Ivanka Kalinova: Mamici, pesem; Fr. Rojec: Učiteljeva tridesetletnica, življenjepis; Albin Cebular: Solza, pesem; Dr. Fran Zbanič: Ne kradi, povest; Damijan: Jesenski večer, pesem; Josip Jeras: Deklice iz preteklosti, zgodovinski spis; Karel Štrbenk: Jure, gledališka igra; Danilo Gorisček: Mamice ni, pesem; Anica: 10. oktober, pesem; Pouk in zabava; Koticček gospoda Doropoljskega.

Slučajnosti: Predsednik Pirnat poiasni, da bo urednik »Sadjarja in vrtinarja« podal v prihodnji številki istega glasila zadoščenje učitelstvu, ker v zadnji številki neosnovano napada naš stan. Dalje apelira na navzoče, da naj pristopajo kot zadrudniki k »Učiteljski tiskarni« in da naj z ljubeznijo agitirajo za »Zvonček« ter skušajo neorganizirano mlajše učitelstvo pripeljati v naše vrste. Z »Djački dom« v Beogradu se ie prodalo 32 kuponov po 1 Din, Končno ie tov. predsednik zahteval od članov, da v najkrajšem času poravnajo članarino.

Sklenilo se ie, da se vrši prihodnje zborovanje 7. dec. t. l. v Novem mestu. Tovariši in tovarišice! Strmno složni naše vrste in pogumno korakajmo po začrtani poti, da čimprej dosežemo vse vzvišene cilje in ideale naše stanovske organizacije!... »Kdor ie podira, ne bojim

se ga, še manj ga častim.
Le kdor ustvarja, zida,
junak ie ta kaj pridale!

V Novem mestu, dne 7. nov. 1926. — **Tajnik.**

Člani ožiega sosveta in gospodarsko stanje Pov. UJU.

(Odgovor g. L. Jelencu z ozirom na »Jedinstvo« št. 2.)

Do avgusta meseca 1. 1925. sem smatral, da so kritja, ki so jih vsebovali računii in bilanca na vsakokratni pokrajinski skupščini bolj mobilna in da se z njimi redno krijejo izdatki.

Knjig nismo pregledovali člani ožiega sosveta, na sejah se nam ni poročalo o celotnem stanju in živeli smo v veri, da ie stanje poverieništva normalno in dobro.

V avgustu 1925 me ie opozoril tov. Grum, kot takratni predsednik nadzorstva Učiteljske tiskarne, da ie pri tiskarni zaostanka na neplačanih računih »Učit. tov.« »Popotnika« in »Zvončka« 303.563,87 Din, za katere moramo skrbeti, da se poravnajo.

Na sejah nadzorstva Učiteljske tiskarne ie doznal za zaostanke tov. Hren. Na poti v Subotico v avgustu 1925. l. sva govorila o tem tudi s tov. Gnusom in bila oba mnenja, da moramo polagati večjo važnost na odplačilo zaostankov. V Subotici ie tov. Gnus opozoril na to tov. Jelencu.

Na prvi seji ožiega sosveta — za tem — dne 1. oktobra 1925 ie zahteval tov. Hren točno poiasnilo k splošnemu blagajniškemu stanju prejemkov in terjatev. Ker nas poročilo na naslednji seji 28. novembra 1925 ni zadovoljilo, sem zahteval jaz do seje širjega sosveta točen izkaz vseh dolgov in terjatev poverieništva in sicer ločeno glede članarine, posameznih listov in fondov.

Ker na seji 9. januarja 1926 ni bilo te točke na dnevnem redu, mi ie na moje vprašanje poiasnil blagajnik, da ie to odredil poverienik Jelenc, češ da se bo itak to vprašanje pravljalo na seji širjega sosveta. Interpeliral sem na tej seji, kaj ie z nako preknjizbo 85.000 Din, a nisem dobil poiasnila.

Na seji širjega sosveta 10. januarja 1926 ie predsednik nadzorstva pov. UJU tov. Luznar poročal, da ie zanj avtentičen dolg 183.000 Din. Ko sem mu jaz zaklical, da to ni res in ie faktičen dolg 314.720 Din, me ie zaradi tega poverienik Jelenc poklical k redu.

Na isti seji ie tov. Stopar interpeliral, kolika ie zaloga »Zvončka«, ki smo jo izročili tiskarni, da nam ie preknjizila znesek 85.000 Din in ponovno se drugič, koliko znaša vrednost zaloge »Zvončka«?

Na to mi dobil tov. Stopar poiasnila vkljub temu, da ie tov. Jelenc že 30. decembra 1925 podpisal listino na tiskarno, katere dokazuje, da ie že tedaj vedel on in blagajnik, da ie zaloga »Zvončka« vredna le 50.000 Din, in da v preknjizenem znesku 85.000 Din še 35.000 Din nepokritega dolga, ki bi ga naj poverieništvo odplačevalo brezobrestno tiskarni v petih letih po 7.000 Din. Vkljub temu, da ie ta listina bila dana tiskarni že 30. dec. 1925 in smo imeli sejo ožiega sosveta še potem 9. januarja 1926, smo člani ožiega sosveta — ki smo bili takrat slučajno tudi člani uprave tiskarne — izvedeli za vsebino te listine šele na seji tiskarne 27. februarja 1926,

listino se je pa posrečilo dobiti v roke šele po-
tom tiskarne dne 7. marca 1926.

Iz odločne ponovne izjave predsednika nad-
zornega odbora tov. L. u. n. r. a. je sili širjega
solveta, da je zanj avtentičen dolg 183.000 Din,
je sklepati, da tudi nadzorstvu niso bili predlo-
ženi izpiski vseh delov.

Jasno, da smo bili na podlagi takega po-
stopanja člani ožjega solveta v Celju upravičeni
odklanjati soodgovornost, kar nam sedaj očita
g. Jelenc v »Edinstvu«.

Prav na kratko bori zavrnili druge trditve
g. Jelenc.

Glede kongresnih števk »Učiteljskega to-
varisa« je o vsem sklepal kongresni odbor in
tiskovni odsek. Sicer pa ti dve številki »Učit.
tov.« sploh nista v dolgu 314.720 Din, ker ta
dolg datira od 1. jan. 1924 naprej, kongresni šte-
vilki pa sta izšli in sta v računu za 1. 1923. In
kar je najlepše, da jih je tiskarna z dnem 31. dec.
1923 v polnem znesku odpisala in je s tem imelo
poverjeništvu od njih dobiček ne pa izgube, ker
je ves inkaso od številnih inseratov teh števk
ostal poverjeništvu. Ves dolg na »Učiteljskem
tovarisu« je z dnem 1. jan. 1924 znašal 3537.84
Din vključno temu, da so v računu »Učit. tov.«
tudi razne tiskovine i. dr. za poverjeništvu.

Kar se tiče prilog, s katerimi naj bi jaz —
kakor trdi g. Jelenc — povzročal stroške pover-
jeništvu, pa sledeče:

Glede »Prosvete« je sklepal ožji svet, da
naj se tiska dalje, če se krije z inserati. Jaz sem
na dotični seji dokazoval, da se krije.

Preskrbel sem si sedaj izpiske »Tovariše-
vega« računa, iz katerega posnemam, da so leta
1924 znašali samo tiskarski inserati, brez osta-
lih, 40.000 Din, vse »Tovariševe« priloge pa v
tem letu ne znesejo niti 15.000 Din. V letu 1925.
je stanje še ugodnejše, ker znašajo samo tiskar-
ski inserati 47.263 Din, vse priloge »Prosvete«,
ob skupščinah in za načrt šolskega zakona — za
katere je pa g. Jelenc dobro vedel — pa ne do-
sezajo zneska okrog 19.000 Din.

In priloga »Omladina«! Ta je bila vendar
ustanovljena s sklepom pokrajinske skupščine
in krita s posebnim prispevkom za ta list in
vzgojo stanovskega naraščaja. Ta prispevek je
znašal v letu 1925, najmanj 22.000 Din, »Omla-
dina« pa je v tem letu stala le 3791 Din.

Stanovsko strokovne knjižice — bodisi pra-
vila UJU ali Zgodeva brošura — sta izšla oba
zvezka v 1. 1923. in jih ni nikjer v dolgu s 1. jan.
1924, kakor sem sedaj ugotovil po izpiskih.

»Šolski oder«, ki ga naziva g. Jelenc otro-
ške igre, je zalagala Učiteljska tiskarna in nima
z računi poverjeništvu nobenega stika.

Kartoteke je imela le uprava in če jih je
ona pustila zaprašiti, ni bila moja stvar, da to
preprečim.

Ost, zvrčati vzroke dolga na tisk, pri ka-
terem sem jaz sodeloval, je prejasna, vendar ne
drži ne ena očitnih trditve, o čemer sem menda
dovolj jasen dokaz doprinesel zgoraj.

Tudi »Zvončekov« dolg datira le od dveh
let t. j. od 1924 in 1925, ker sem na podlagi
spiskov ugotovil, da je bilo s 1. jan. 1924 le

16.594 Din dolga na »Zvončku«. In še ta znesek
je iz leta 1923, od 11. in 12. štev., ko je g. Je-
lenc oddal »Zvonček« iz svoje uprave v skupno
upravo Pov. UJU. Delno je bil pa ta znesek krit
s tirjavami, ki jih izkazuje bilanca za 1. 1923,
t. j. s 30 % odbitkom 10.416 Din. V celoti je
znašal račun »Zvončka« v letu 1923. 100.963,42
Din ter je bilo na ta račun plačanega 24.020 Din,
znesek 16.594 Din je bil prenešen na leto 1924,
odpisani pa je bil znesek 60.349,42 Din. Če bi
bili še nadalje taki odpisi, kakor je ta in je bil
leta 1920, ko je znašal odpis 17.070,38, ter leta
1922, ko je znašal odpis 70.000, potem bi »Zvon-
ček« še nadalje tako dobro izhajal.

Lahko je po »Edinstvu« razbijati, težje bo
marsikaj dokazati!

Ako bi se o gospodarstvu tudi na sejah
razpravljalo, potem bi se lahko gospodarstvo
drugače urejalo. Brez ingerence pa se članov
ožjega solveta ne more delati soodgovorne.

Rad bi prihranil marsikatero gornjo zadevo
javnosti, pa ker jo je z napačnimi trditvami iz-
neslo »Edinstvo«, moramo pojasnjevati. Da go-
vorim z besedami g. Jelenc: »Težko je ohraniti
v takem boju mirno kri« — kakor ga vodi »Edin-
stvo«.

Ivan Dimnik.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

—lu »Narodno in državno edinstvo
— v praksi« in »O denuncijantih« —
smo oba članka oddali poverjeništvu.
nai odloča ono.

Zbirka pismov za Jugoslovensko Ma-
tico. Šolska upraviteljska obveščamo,
da nam ie Jugoslovenska Matica poslala
svoječasno še dva seznama te zbirke.
ki ih pa zaradi tesnega prostora nismo

mogli objaviti. Danes že niso več aktu-
alni in ker preveč obremenjujejo list.
smo bili dogovorno z Jugoslovensko Ma-
tico primorani opustiti objavo naslednjih
dveh izkazov. Šolskim upraviteljskim,
ki se zanimajo za zadevo, ie seznam na
razpolago v uredništvu.

—lu »Narodno edinstvo«, porabimo.

Naš Podmladek Rdečega križa po-
rabimo prihodnjič, danes ie že polno.

V Čadram: zdi se nam zelo naivno.

»O pouku v oddelkih«, za to številko
smo morali odložiti.

»Umetniška razstava«. Uredništvo
nima časa za prevaianie, zato prosimo v
prihodnje se ozirajte na to. Zaradi pre-
voda smo odložili.

V Dol. Lendavo: odgovor pisмено.

ARGUS je naš najboljši Informacijski zavod

ARGUS ima v vseh mestih svoje poverjenike

ARGUS daje informacije o vsem, zlasti pa o finan-

čnem stanju denarnih zavodov, trgovsko-

industrijskih podjetij in privatnikov

ARGUS ove informacije so valdar točne izorne

in hitre

ARGUS se nahaja v Vuka Karadžića ul. II. Beograd

ARGUS ov telefon je 6-25, a brzojavni naslov Argus

Novosti za jesen in zimo

Vsakovrstno suknjo za obleke
in suknje v veliki izbiri. Naj-
novejši vzorci za damske plašče.
Ugodni plačilni pogoji.
Na željo se pošljejo vzorci.

**A. & E. SKABERNE, veletrgovina
LJUBLJANA**

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene
občinstva, vsaka beseda 50 par. — Najmanjši znesek Din 5.—

ZGODOVINSKO UČNO SNOV,

ki jo predpisuje novi učni
načrt, dobite v J. Nerat:
»Zgodovinski čitanki«, ki
jo je založila Učit. tiskarna
v Ljubljani. Cena je 15 Din.

NOVI UČNI NAČRT ZA OSNOVNE ŠOLE

zahteva, da se vrši do-
moznanjski in zemljepisni
pouk po sreskih okrožjih.
Opozarjamo zato na zem-
ljevid, ki obsega kamniški
okraj, nekaj kranjskega
okraja in ljubljanske oko-

lice. Tovariši in tovari-
šice! Segajte pridno po
njem. S tem koristite tudi
Učiteljskemu konviktu, ki
je zemljevid založil.

PRODAM

»Lj. Zvon« 1906, 1908, več
letnikov »Plan, Vestnika«
in tudi posamezne številke
»Zvona« in »Pl. Vestnika«.
Natančneje v upravi UJU.

SKOBEJNIKI

za obdelovanje lesa, v
najboljšem stanju, pri-
pravni za rotovorni

pouk, so po nizki ceni
na prodaj. Oglase na
upravo UJU Ljubljana.

MIZARSKO ORODJE,

kompletno po 40 komad-
ov ali posamezno, je na
prodaj. Je neobhodno po-
trebno za rotovorni
pouk. Poizve se v upra-
vi UJU Ljubljana.

UPRAVA ZVONČKA

ima več vezanih in ne-
vezanih letnikov na pro-
daj in sicer boljše veza-
ne à 60.— Din, navadno

vezane à 45.— Din in
nevezane à 30.— Din.
Dalje ima nešteto posa-
meznih števk vseh let-
nikov à 3.— Din komad
na razpolago.

NOV ROČNI ZEMLJE- VID SLOVENIJE

izide v založbi Učit. do-
ma začetkom oktobra,
ker je Pirc-Dimnikova
izdaja docela pošla. Cena
mu bo precej nižja od
sedanje. Prednaročila
sprejema že sedaj U. D.
v Mariboru.

Rokotvorni pouk.

Vse potrebščine za
KNJIGOVEŠTVO IN KARTONAŽO
dobite najceneje v trgovini

**„ŠAGRIN“ dr. z o. z.
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 6.
(nasproti Hotela Union.)**

Tovariši!

Širite naš tisk

Tovarišice!

priporočajte mladini, staršem in knjižnicam sledeče knjige:

Mladinske knjige.

Anatole le Braz-F. B.: Islandska velika noč
in druge povesti. Vez. Din 24.—
Baukart: Marko Senjanin, slovenski Robin-
zon. Broš. Din 8.—, vez. Din 12.—
Dimnik: Kralj Peter I. Vez. Din 18.—
Dimnik: Kralj Aleksander I. Vez. Din 30.—
Erjavec Fran: Airiške narodne pripovedke.
Vez. Din 20.—
Erjavec: Kitajske narodne pripovedke. Vez.
Din 20.—
Erjavec: Srbske narodne pripovedke. Vez.
Din 22.—
Erjavec-Flere: Fran Erjavec, izbrani spisi
za mladino. Vez. Din 40.—
Erjavec-Flere: Fran Levstik, izbrani spisi
za mladino. Broš. Din 18.—, vez. Din 26.—
Erjavec-Flere: Matija Valjavec, izbrani spisi
za mladino. Vez. Din 36.—
Erjavec-Flere: Josip Stritar, izbrani spisi za
mladino. Vez. Din 46.—
Erjavec-Flere: Simon Jenko, izbrani spisi
za mladino. Vez. Din 28.—
Erjavec-Flere: A. M. Slomšek, izbrani spisi
za mladino. Vez. Din 40.—
Erjavec-Flere: J. Kersnik, izbrani spisi za
mladino. Vez. Din 46.—
Erjavec-Flere: Starejše pesnice in pisate-
ljice. Vez. 80.—
Ewald-Holeček: Mati narava pripoveduje.
Vez. Din 26.—
Ewald-Holeček: Tiho jezero in druge pove-
sti. Vez. Din 26.—
Flere: Babica pripoveduje. Vez. Din 10.—
Flere: Slike iz živalstva. Din 24.—
Flere: Pripovedne slovenske narodne pesmi.
Vez. Din 24.—
Gangl: Zbrani spisi. II., V. in VI. zv. vez.
Din 10.—, eleg. vez. Din 12.—, VII. zv.
vez. Din 18.—, eleg. vez. Din 20.—
(Ostali zvezki so v II. natisu.)
Gaspari T. in Košir P.: Sijaj, sijaj, solnce!
(Zbirka koroških popevk.) Din 8.—
Karafiat-Dr. Bradač: Kresničice. Cena trdo
vezani knjigi Din 18.—
Komanova Manica: Narodne pravljice in le-
gende. Din 16.—
Korban: Vitomilova železnica. Vez. Din 14.
Kosem: Ej prijateljički. Vez. Din 14.—
Krasnohorska-Podkrajšek: Pripovedka o
vetru. Vez. Din 20.—

Lah: Češke pravljice. Vez. Din 12.—
Meško: Našim malim. Vez. Din 15.—
Mišjakov Julček: Zbrani spisi. VI. zvezek.
(Drugi zvezki so razprodani.) Vez. Din
10.—
Möderndorfer Vinko: Narodne pripovedke
iz Meziške doline. Elegantno vezana Din
24.—
Račić B.: Belokranjske otroške pesmi. Vez.
Din 8.—
Rapč: Mladini. II., III., IV., V., VI. zvezek.
Vez. Din 10.—, eleg. vez. Din 12.—, VII.
zvezek Din 12.—, VIII. zvezek Din 15.—
Rapč: Tisoč in ena noč. Vez. Din 28.—
Ribičič: Vsem dobrim. Vez. Din 10.—
V. Riha-Karel Pribil: Povest o svatbi Kralja
Jana. Vez. Din 16.—
Robida: Da ste mi zdravi, dragi otroci.
Broš. Din 3.—
Šilih: Nekoč je bilo jezero. Vez. Din 24.—
Tille-Pribil: V kraljestvu sani. Broš. Din 6.
Trošt: Moja setev. I. in II. à Din 10.—
Zbašnik: Drobne pesmi. Vez. Din 8.—
Waštetova: Mejaši, povest iz davnih dni.
Vez. Din 24.—

Leposlovne knjige.

Carli: Zadnji dnevi v Ogleju. Vez. Din 28.—
broš. Din 22.—
Gangl: Belj rojaki. Broš. Din 15.—, vez.
Din 18.—
Gangl: Moje obzorje. Broš. Din 15.—, vez.
Din 18.—
Golar Florijan: Kmečke povesti. Cena Din
26.—
Golar Cvetko: Pastirjeva nevesta. Cena
Din 22.—
Jelenc: 1914—1918, spomini jugoslovanskega
dobrovoljca. Vez. Din 26.—
Matičič: Na krvavih poljanah. Vez. Din 36.
Matičič: V robstvu. Vez. Din 40.—
Pavlič Rado: Ljubezen in sovraštvo. V plat-
no vez. Din 60.—
Pugelj Milan: Zakonci. Drugi natis. Vez.
Din 24.—
Rabindranat Tagore-Gradnik: Gitandžal.
Trdo vez. Din 24.—, v platno vez. Din 28.
Rapč: Tisoč in ena noč. I. zv. vez. Din 46,
II. zv. vez. Din 50.—
Zorec Ivan: Pomenki. Din 10.—

Dramatika.

Beneli Sem-Gradnik: Okrutna šala. Broš.
Din 24.—
Gangl: Dolina solz. Broš. Din 6.—, vez.
Din 8.—
Gangl: Stinga. Vez. Din 12.—
Gangl: Sin. Drugi natis. Vez. Din 22.—
Kosem Zv.: Morje. Din 12.—
Maeterlinck-Bernot: Modra ptica. Broš. Din
12.—
Vidič: Ave Patria! Broš. Din 8.—
Poučne in znanstvene knjige.
Bele Ivo: Sadjarstvo. Din 64.—
Bučar: Slovenski metuljar. Broš. Din 12.—
Kabaj M.: Cerkljsko jezero in njega oko-
lica. Vez. Din 50.—
Kunaver: Na planine! Vez. Din 28.—
Kunaver: Kraški svet in njega pojavi. Vez.
Din 38.—
Mencej: Kratka srbska gramatika in čitanka.
Broš. Din 5.—
Ramovš Fran: Historična gramatika sloven-
skega jezika. Broš. Din 260.—
Rus dr. m.: Prva pomoč. Broš. Din 32.—
vez. Din 36.—
Veber: Etika. Din 100.—

Šolski oder.

Gregorič-Stepančičeva: Otroški oder. (Za
otroške vrte, zabavišča in nižjo stopnjo
osn. šol.) Broš. Din 8.—, vez. Din 12.—
Korban J.: Povedni mož, igrice za mladino.
Fr. L.: Božična pravljica, otroška igra v
treh slikah. Obe v 1. zvezku. Din 6.—
Glasbeni del k I. zvezku »Šol. odra« Din 4.
Lah dr. I.: Miklavž prihaja. Trije prizori.
Cena Din 6.—, Glasbeni del posebe Din 4.
Tiran E.: Čudežne gosli. Pripovedka s ple-
som in petjem v 3 dejanjih. Uglasbil C.
Pregelj. Medved: Vino ali voda. Drama-
tičen nastop. Obe v 2. zvezku. Cena
Din 6.—
Ferdo Juvanec: Zbirka glasbenih in pevskih
prizorov. Prvi snopič: Oba junaka. Drugi
snopič: Pni čevljarju. Cena snopiču Din 4.

Pesmarice in muzikalije.

Adamič: Mladinske pesmi, enoglasni zbori
in samospeli s spremljevanjem klavirja.
Din 40.—
Marolt: »Bože pravde« in »Lepa naša do-
movina«. Din 1.50.
Marolt: Narodne himne in druge domorodne
pesmi. Din 3.—
Žirovnik: Narodne pesmi. I., II. in III. zve-
zek à Din 3.—

Druge knjige

Stalež (imenik) šolstva in učiteljstva v
Sloveniji 1923. Broš. Din 10.—
Fink: Zbirka naredb in odredb za osnovne
in meščanske šole ter učiteljstva v Slo-
veniji. I. zvezek (od prevrata do konca
1. 1920) broš. Din 5.—, II. zvezek (za 1.
1921) broš. Din 7.—, III. zvezek (za 1.
1922) broš. Din 8.—, IV. zvezek broš. Din
14.—, V. zvezek broš. Din 32.—
Wester: Pravila o nižjem in višjem teč, iz-
pitu. Din 5.—
Wester: Pravila o izpitih na meščanskih
šolah. Din 2.—

Slike.

Sič: I. Kmečka soba na Gorenjskem. II.
Kmečka hiša na Gorenjskem. Velikost
30,3 × 90,5 cm. Slika à Din 30.—
Stenske table k Widrovi Prvi čitanki. Table
imajo na obeh straneh nalepljeno čtivo.
13 tabel. Cena Din 220.—
Šaša Šantel: Serija razglednic Stara Ljub-
ljana. Din 10.—

Galerija naših mož.

1. Trubar	9. Aškerc
2. Vodnik	10. Tavčar
3. Slomšek	11. Levce
4. Prešeren	12. Erjavec
5. Levstik	13. Jenko
6. Stritar	14. Cankar
7. Jurčič	15. Gangl
8. Gregorčič	16. Parma

61,5 × 47,5 cm. Slika à Din 10.—

Vse gorenje knjige, tudi knjige drugih založb, se dobivajo

v knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani

Franciščanska ulica 6.